

Zahájení obrany (při zkouškách) začíná hlášením rozhodčímu cca 20 kroků od úkrytu, ve kterém je figurant. Rozhodčí musí sledovat počínání psa a psovoda již při nástupu na plac. Zda je pes ovladatelný, pomocné povely psovoda. Pokud pes při hlášení nebo při přesunu na osu postupu odběhne, psovod má 3 povely na to, aby psa přivolal. Bodová srážka se odnímá ze cviku vyhledání figuranta.

Nepřijde-li, nebo napadne-li figuranta, následuje diskvalifikace pro neovladatelnost. U soutěží se hlášení neprovádí rozhodčímu, ale psovod zaujímá místo ve výchozí pozici. Stojí se psem čelem v ose postupu.

V průběhu celé obrany je žádoucí komunikace mezi psovodem a psem stejně jako mezi psovodem a rozhodčím.

Vyhledání figuranta

Na pokyn rozhodčího se psovod se psem otáčí k první zástěně a vysílá k ní psa. Pes by měl zástěny obíhat s nasazením, těsně a úkryty prověřovat bez výrazné změny rytmu.

Rychlé tempo, pes prověřuje makety, pes makety obíhá těsně, je pod vlivem psovoda - hodnoceno výborně. Jeden požadavek z výše uvedeného neprovádí - velmi dobře.

Dva požadavky neprovádí - dobře atd.

Bodové ztráty:

každá neoběhnutá maketa: - 2 body

pes do makety jen nahlédne: - 1 bod

pes vyběhne mimo prostor pro vyhledání: hodnotit uspokojivě až nedostatečně na základě reakce psa na přivolání.

Pes, který je během vyhledávání a je jedno od které zástěny, přivolán k noze anebo k ní sám přijde, je v posuzování ukončen. Hodnocení 0 za obranu. Při soutěži takto ukončený pes může absolvovat další disciplíny. Pokud pes nepřijde ani na třetí povel k psovodovi následuje diskvalifikace pro neovladatelnost. Diskvalifikovaný pes při soutěži, již na další disciplíny nenastupuje.

Vystavení a vyštěkání

Pes by měl začít vyštěkávat okamžitě po doběhnutí k figurantovi. Bodové ztráty za neokamžitý začátek vyštěkání od 0,5 do 2 bodů. Pokud pes nezačne vyštěkávat do 5 vteřin, jedná se již jen o vystavení (- 5 bodů)

Od doběhnutí k figurantovi pes vyštěkává cca 15- 20 vteřin, pak rozhodčí dává pokyn pro příchod psovoda. Doba vyštěkání může být i kratší s ohledem ke stupni zkoušky nebo vzhledem k horkému počasí. Vyštěkání musí být intenzivní a pozorné vůči figurantovi.

Přiměřeně těsné a vzdálenost od figuranta by neměla být větší než 1 m. Pes nemusí sedět. Vyštěkání u obličeje je nežádoucí, stejně jako jiné obtěžování figuranta. Pokud rozhodčí nazná, že je vyštěkání příliš těsné a nebezpečné pro figuranta, může posuzování obrany ukončit.

Intenzivní vyštěkání s okamžitým začátkem, bez orientace psa na rozhodčího nebo přicházejícího psovoda, s okamžitým příchodem na povel k psovodovi do správné pozice k noze hodnotit výborně. Drobný kontakt psa s rukávem (nosem): -0,5 až -1 bod. Kontakt packou, tělem do figuranta: podle intenzity -1,5 až -3 body. Kousne, pak sám pustí a začne štěkat: -2 až -3 body. Orientace na rozhodčího dle rozsahu: -1 až -3 body.

Odběhne-li pes od figuranta před tím, než vydá rozhodčí psovodovi pokyn k opuštění středové osy, může psovod ještě dodatečným povelům usměrnit psa k figurantovi, ale nesmí psa nechat dojít až k sobě. Pokud je cvik vystavení a vyštěkání dokončen je sraženo - 9 bodů. Pokud opakovaně opustí figuranta o více než 5 kroků, je posuzování oddílu „C“ ukončeno.

Orientace psa na přicházejícího psovoda -1 až -3 body.

Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodovi, nebo přijde-li před povel pro přivolání, je dílčí hodnocení ve známce „nedostatečně“. Pokud pes při vyštěkání figuranta napadne a drží i při příchodu psovoda, psovod dá povel „k noze“. Na tento povel musí pes pustit a přiřadit se k noze psovoda. Je povolen pouze 1 povel. Pokud tak učiní, je cvik hodnocen zn.

Nedostatečnou, tj. pouze 1.b. Pokud použije povel „pust“ a pes pustí, je obrana ukončena. Pokud nepustí, následuje diskvalifikace.

Psovod odvolává psa na pokyn rozhodčího. Je povolen povel "k noze" ale také „ke mně, k noze“, který nesmí vyzníti jako dva povely. Váhavé odvolání -1 až -2 body. Druhý povel pro odvolání = první dodatečný povel až -2 body. Třetí povel pro odvolání = druhý dodatečný povel až - 4 body.

Pokud se pes při odvolání omylem přiřadí k rozhodčímu, platí pravidlo pro odvolání (přivolání k noze) První dodatečný povel až -2b. Druhý dodatečný povel až -4b. Nereaguje-li ani na tento povel následuje diskvalifikace. Toto odvolání omylem přiřazeného psa platí v celé obraně.

U IPO 1 je možnost dvojího způsobu pro přivolání: 1) odvolání a 2) odvedení.

Pokus o útěk figuranta

Cvik začíná přechodem do oblouku. Hodnotit i případný neklid psa u nohy psovoda, když z úkrytu vychází figurant, stejně jako ovladatelnost psa při přesunu do oblouku. Pes sedí klidně u nohy psovoda, poté pozorně následuje psovoda, po zastavení sám usedá a po 3 vteřinách jej psovod pokládá = Hodnotit výborně. Nedostatky hodnotit ztrátou -0,5 bodu až -2 body.

Pokud pes během přechodu do oblouku uteče k figurantovi, psovod se zastaví a povel psa přivolá. 1. povel= -2b. 2 povel = -4b. 3 povel= -6 b. Nepřijde-li na 3 povel= diskvalifikace. Napadne-li = diskvalifikace

Uteče z oblouku před útekem a kousne= diskvalifikace

Pes uteče, ale nekousne - psovod jde k oblouku a psa přivolá. Má na to 3 povely pak diskvalifikace. Přivolá-li ho, pokračuje, dostává však 1b. Opakuje-li se to, ale pes nenapadne-ukončení odd. „C“ Napadne-li ho = celková diskvalifikace

Provedení cviku: Pes musí útěku zabránit razantním, energickým zákrokem s vůlí figuranta zastavit a aktivním bojem blokovat jeho pokus o útěk až do doby, kdy mu psovod velí povel pro pouštění. Povel pusť, může psovod vydat až poté, když se figurant zastaví.

Hodnocení pouštění:

1.povel - váhavé pouštění: -0,5 až -3 body

2.povel - okamžité pouštění: -3 body

2.povel - váhavé pouštění: -3,5 až -6 bodů

3.povel - okamžité pouštění: -6 bodů

3.povel - váhavé pouštění: -6 až -9 bodů

Pes nepustí ani na 3. povel: diskvalifikace

Pokud bez zůstane ležet nebo nezadrží-li figuranta do vzdálenosti 20ti kroků, je posuzování obrany ukončeno.

Fáze dohlídání figuranta:

Je nedílnou a důležitou částí celého cviku. Dohlídání následuje ihned po pouštění a musí být ze strany psa aktivní = pozorné vůči figurantovi, pes může sedět nebo na figuranta štěkat.

Chybou je orientace psa na psovoda nebo rozhodčího, ať už jen náznaky pohybu uší, otáčením hlavy nebo celého těla. Bodové ztráty o jednu až tři známky dolů (-1 až -3 body).

Kontakt psa s figurantem (dotýkání se packou nebo jinou částí těla) je rovněž chybné. Dle intenzity kontaktu se bodové hodnocení snižuje o jednu až tři známky. U známky za dohlídání je potřeba si také uvědomit, že každý cvik má jinou hodnotu. Tzn. že jiné srážkové body budou u IPO3 u 10 b. cviku a jiné u 20 b. A jiné u IPO1, kde jsou cviky 35 a 30bodové.

Obrana psa při hlídání

Dodržet fázi dohlídání 3-5 vteřin poté figurant podnikne vůči psu přeпад. Pes musí zabránit útoku razantním, energickým zákrokem s plným a pevným zákusem. Hodnotí se odolnost psa vůči tlaku a dvěma úderům obuškem. Hodnotí se také aktivní boj psa s figurantem až do doby, kdy mu psovod velí povel pro pouštění. Povel pusť, může psovod vydat až poté, když se figurant zastaví.

Hodnocení pouštění:

1.povel - váhavé pouštění: -0,5 až -3 body

2.povel - okamžité pouštění: -3 body

2.povel - váhavé pouštění: -3,5 až -6 bodů

3.povel - okamžité pouštění: -6 bodů

3.povel - váhavé pouštění: -6 až -9 bodů

Pes nepustí ani na 3. povel: diskvalifikace

Ihned po pouštění následuje fáze dohlídání a musí být ze strany psa aktivní = pozorné vůči figurantovi, pes může sedět nebo na figuranta štěkat. Chybou je orientace psa na přicházejícího psovoda, ať už jen náznaky pohybu uší, otáčením hlavy nebo celého těla.

Bodové ztráty o jednu až tři známky dolů (-1 až -3 body). Kontakt psa s figurantem (dotýkání se packou nebo jinou částí těla) je rovněž chybné. Dle intenzity kontaktu se bodové hodnocení snižuje o jednu až tři známky.

Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodovi, je cvik hodnocen ve známce nedostatečné. Jestliže pes opustí figuranta před pokynem rozhodčího pro příchod ke psu více než 5 kroků, nebo dostane-li povel od psovoda k setrvání u figuranta je hodnocení oddílu „C“ ukončeno. Neodolá-li pes tlaku ze strany figuranta, neudrží-li se na rukávu a nechá se odehnat, je obrana na pokyn rozhodčího ukončena.

Doprovod zezadu

Psovod přijde ke psu, dá psovi povel pro usměrnění „sedni“ nebo „k noze“, figurantovi povel „jděte“ nebo „transport“ a po 5 ti krocích figuranta další povel pro psa „k noze“. Od psa se požaduje plné soustředění na figuranta a pes musí být klidný. Neklid a pérování je chybou - snižuje hodnocení o jednu až dvě známky. Stejně jako změna tempa psovoda či psa v průběhu zadního doprovodu. Předbíhání, nepozorné sledování figuranta s orientací na psovoda, nedodržení vzdálenosti 5 ti kroků, to vše snižuje výsledný bodový zisk až o dvě známky. Zadní doprovod musí mít délku minimálně 30 kroků

Pokud je pes neposlušný a odběhne k figurantovi, rozhodčí doprovod zastaví a psovod ho musí jedním povelům z místa, odkud odběhl přivolat k noze. Cvik hodnocen nedostatečně tj. 1 bodem. Pokračuje se v zadním doprovodu. Pokud se pes opět vzdálí, je obrana ukončena. Pokud se ho nepodaří přivolat ani na 3. povel nebo pes figuranta napadne, následuje diskvalifikace.

Přepad při zadním doprovodu

Na pokyn rozhodčího figurant podnikne vůči psu přepad. Pes musí zabránit útoku razantním, energickým zákrokem s plným a pevným zákusem.

Pokud se pes při přepadu utrhne, je cvik hodnocen ve známce nedostatečné.

Hodnotí se odolnost psa vůči tlaku a náprahům obuškem. Hodnotí se také aktivní boj psa s figurantem až do doby, kdy mu psovod velí povel pro pouštění. Povel pusť, může psovod vydat až poté, když se figurant zastaví.

Hodnocení pouštění:

- 1.povel - váhavé pouštění: -0,5 až -3 body
 - 2.povel - okamžité pouštění: -3 body
 - 2.povel - váhavé pouštění: -3,5 až -6 bodů
 - 3.povel - okamžité pouštění: -6 bodů
 - 3.povel - váhavé pouštění: -6 až -9 bodů
- Pes nepustí ani na 3. povel: diskvalifikace

Ihned po pouštění následuje fáze dohlídání a musí být ze strany psa aktivní = pozorné vůči figurantovi, pes může sedět nebo na figuranta štěkat. Chybou je orientace psa na přicházejícího psovoda, ať už jen náznaky pohybu uší, otáčením hlavy nebo celého těla. Bodové ztráty o jednu až tři známky dolů (-1 až -3 body). Kontakt psa s figurantem (dotýkání se packou nebo jinou částí těla) je rovněž chybné. Dle intenzity kontaktu se bodové hodnocení snižuje o jednu až tři známky.

Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodovi, je cvik hodnocen ve známce nedostatečné. Jestliže pes opustí figuranta před pokynem rozhodčího pro příchod ke psu více než 5 kroků, nebo dostane-li povel od psovoda k setrvání u figuranta je hodnocení oddílu „C“ ukončeno. Neodolá-li pes tlaku ze strany figuranta, neudrží-li se na rukávu a nechá se odehnat, je obrana na pokyn rozhodčího ukončena.

Součástí tohoto cviku je i boční doprovod. Při bočním doprovodu musí pes pozorně sledovat figuranta, ale rovněž musí být stále pod vlivem psovoda. Boční vzdálenost od figuranta musí být přiměřená a pes by měl být na figuranta plně koncentrovaný. Pokud se v průběhu doprovodu pes od figuranta vzdálí, psovod se zastaví a povel „k noze“ ovlivní psa, aby se zařadil k noze. Cvik je hodnocen „nedostatečně“. Pokud odběhne, napadne figuranta, ale sám pustí a je přivolán, je hodnocení cviku na spodní hranici zn. nedostatečné. Opakuje-li se napadení- následuje diskvalifikace. Použije-li povel „pusť“ je hodnocení odd. „C“ ukončeno. Nepustí-li nebo nejde-li k noze ani na 2. dodatečný povel následuje „diskvalifikace“. Když napadne F. u R. při předávání, je povolen povel pouze „k noze“ = zn. nedostatečná. Nepustí-li = Diskvalifikace.

Po ukončení bočního doprovodu vyzve rozhodčí psovoda, aby se přesunul na stanoviště pro zahájení dalšího cviku. Po jeho odchodu odchází figurant.

Útok na psa z pohybu

Psovod odchází s neupoutaným psem. Nutno sledovat přechod psovoda se psem na stanoviště pro zahájení dalšího cviku. Zda je pes ovladatelný, pomocné povely psovoda. Pokud se pes od psovoda při odchodu vzdálí, nebo je těžce zvladatelný může být hodnocení ukončeno. Psovod může použít 3 povely pro srovnání psa povel „k noze“. Pokud odběhne, použije 2. povel pro přivolání „k noze“. Opakuje-li se odběhnutí, je obrana ukončena. Pokud pes figuranta napadne = Diskvalifikace. Pokud pes uteče na vybíhajícího figuranta = diskvalifikace. Pokud uteče na útočícího figuranta = zn. nedostatečná. Pokud se pes na figuranta u nohy psovoda vzpíná = zn. uspokojivá

Na pokyn rozhodčího tedy psovod odchází na úroveň prvního úkrytu, zde se zastaví a otočí se. Zvukovým povel "sedni" uvede psa do základního postoje. Psovod smí psa přidržovat za obojek, ale nesmí psa nijak ovlivňovat. Pes musí sedět klidně. Chybou je štěkání a změna polohy psa u nohy psovoda - snížení hodnocení cviku až o dvě známky.

Na pokyn rozhodčího vybíhá figurant z makety na středovou osu a útočí na psovoda se psem, jakmile se přiblíží na vzdálenost 50-60 kroků, dává rozhodčí pokyn psovodovi pro vyslání psa.

Pes musí zabránit útoku razantním, energickým zákrokem s plným a pevným zákusem. Pokud se pes při zákroku utrhne, je cvik hodnocen ve známce nedostatečné.

Hodnotí se odolnost psa vůči tlaku a náprahům obuškem. Hodnotí se také aktivní boj psa s figurantem až do doby, kdy mu psovod velí povel pro pouštění. Povel pusť, může psovod vydat až poté, když se figurant zastaví.

Hodnocení pouštění:

1.povel - váhavé pouštění: -0,5 až -3 body

2.povel - okamžité pouštění: -3 body

2.povel - váhavé pouštění: -3,5 až -6 bodů

3.povel - okamžité pouštění: -6 bodů

3.povel - váhavé pouštění: -6 až -9 bodů

Pes nepustí ani na 3. povel: diskvalifikace

Fáze dohlídání figuranta:

Je nedílnou a důležitou částí celého cviku. Dohlídání následuje ihned po pouštění a musí být ze strany psa aktivní = pozorné vůči figurantovi, pes může sedět nebo na figuranta štěkat.

Chybou je orientace psa na psovoda nebo rozhodčího, ať už jen náznaky pohybu uší, otáčením hlavy nebo celého těla. Bodové ztráty o jednu až tři známky dolů (-1 až -3 body).

Kontakt psa s figurantem (dotýkání se packou nebo jinou částí těla) je rovněž chybné. Dle intenzity kontaktu se bodové hodnocení snižuje o jednu až tři známky.

Obrana psa při hlídání

Dodržet fázi dohlídání 3-5 vteřin poté figurant podnikne vůči psu přepad. Pes musí zabránit útoku razantním, energickým zákrokem s plným a pevným zákusem. Hodnotí se odolnost psa vůči tlaku a dvěma úderům obuškem. Hodnotí se také aktivní boj psa s figurantem až do doby, kdy mu psovod velí povel pro pouštění. Povel pusť, může psovod vydat až poté, když se figurant zastaví.

Hodnocení pouštění:

1.povel - váhavé pouštění: -0,5 až -3 body

2.povel - okamžité pouštění: -3 body

2.povel - váhavé pouštění: -3,5 až -6 bodů

3.povel - okamžité pouštění: -6 bodů

3.povel - váhavé pouštění: -6 až -9 bodů

Pes nepustí ani na 3. povel: diskvalifikace

Ihned po pouštění následuje fáze dohlídání a musí být ze strany psa aktivní = pozorné vůči figurantovi, pes může sedět nebo na figuranta štěkat. Chybou je orientace psa na přicházejícího psovoda, ať už jen náznaky pohybu uší, otáčením hlavy nebo celého těla. Bodové ztráty o jednu až tři známky dolů (-1 až -3 body). Kontakt psa s figurantem (dotýkání se packou nebo jinou částí těla) je rovněž chybné. Dle intenzity kontaktu se bodové hodnocení snižuje o jednu až tři známky.

Jde-li pes naproti přicházejícímu psovodovi, je cvik hodnocen ve známce nedostatečné. Jestliže pes opustí figuranta před pokynem rozhodčího pro příchod ke psu více než 5 kroků, nebo dostane-li povel od psovoda k setrvání u figuranta je hodnocení oddílu „C“ ukončeno. Neodolá-li pes tlaku ze strany figuranta, neudrží-li se na rukávu a nechá se odehnat, je obrana na pokyn rozhodčího ukončena.

Součástí tohoto cviku je i boční doprovod. Při bočním doprovodu musí pes pozorně sledovat figuranta, ale rovněž musí být stále pod vlivem psovoda. Boční vzdálenost od figuranta musí být přiměřená a pes by měl být na figuranta plně koncentrovaný. Pokud se v průběhu doprovodu pes od figuranta vzdálí, psovod se zastaví a povel „k noze“ ovlivní psa, aby se zařadil k noze. Cvik je hodnocen „nedostatečně“. Pokud odběhne, napadne figuranta, ale sám pustí a je přivolán, je hodnocení cviku na spodní hranici zn. nedostatečné. Opakuje-li se napadení- následuje diskvalifikace. Použije-li povel „pust“ je hodnocení odd. „C“ ukončeno. Nepustí-li nebo nejde-li k noze ani na 2. dodatečný povel následuje „diskvalifikace“. Když napadne F. u R. při předávání, je povolen povel pouze „k noze“= zn. nedostatečná. Nepustí-li= Diskvalifikace.

Po ukončení bočního doprovodu vyzve rozhodčí psovoda, aby odstoupil od figuranta asi 5 kroků. Zde se psovod bez povelu zastaví a v klidu upoutá psa na vodítko. Až poté co je pes upoután na vodítko odchází figurant. Na pokyn rozhodčího odchází psovod na stanoviště pro vyhodnocení oddílu C.

TSB a jeho hodnocení

Hodnocení TSB se v rámci ČR provádí a zadává u zkoušek IPO3, VS a CACT akcí v kategorii IPO3.

Záznam o hodnocení se provádí do výsledku oddílu "C" (získané bodové hodnocení/hodnocení TSB) např. 93/a

Hodnocení TSB má vzhledem k použitelnosti psa k chovu vyjádřit jeho povahové vlohy.

Hodnocení TSB nemá žádný vliv na výsledek zkoušky, případně pořadí.

Hodnoceny jsou následující vlastnosti:

- vrozené dispozice (T) - sebejistota (S) - odolnost psa při zátěži (B)

Hodnocení TSB

- výrazný "a" obdrží pes s velkou ochotou k práci, zřetelným pudovým chováním, cílevědomou snahou k provedení cviků, sebejistým vystupováním, neomezenou pozorností a mimořádně výraznou odolností.

- dostatečný "vh" obdrží pes, který prokazuje určitá omezení v ochotě k práci, v pudovém chování, v sebejistotě, v pozornosti a v odolnosti

- nedostatečný "ng" obdrží pes, který vykazuje nedostatky v ochotě k práci, neodstatečné pudové chování, chybějící sebejistotu a nedostatečnou odolnost.

Pokud pes nedokončí obranu, rozhodčí vyhodnocení TSB neprovádí.